

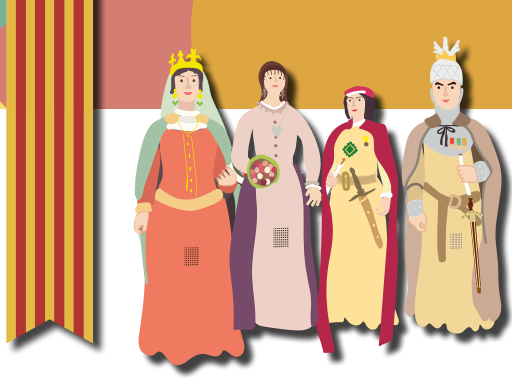
Tradicions i Cultura popular

Gegantes i Gegants del Maresme

#laiaiadelmaresme

Introducció

Benvingudes famílies al meravellós món de les gegantes i dels gegants del Maresme! Com ja sabeu, aquesta comarca està plena de figures impressionants que personifiquen els seus municipis i que prenen vida durant les festes locals. A més, no podeu perdre-us les ballarugues i els actes especials que els acompanyen!

Les gegantes i els gegants són autèntiques obres d'art elaborades amb materials com la fusta, la fibra de vidre i el cartró. Aquests ambaixadors de cada poble i ciutat del Maresme s'enganxen amb elegància i porten elements representatius que els fan únics. Quan romanen immòbils, imposen respecte, però quan els geganters els donen vida amb els seus balladors de gralles, ningú pot resistir-se a unir-se a aquesta tradició tan arrelada.

Amb el meu inseparable amic Picotet, hem recorregut tots els municipis del Maresme per visitar els seus gegants, i ara em considero una autèntica experta en la matèria. En aquest llibre que tens a les mans, et desvetllaré tots els detalls sobre cadascun d'aquests impressionants personatges. Des dels gegants més antics fins als més nous, dels gegants autòctons als capgrossos imponents, des del nord fins al sud de la comarca, i des del mar fins a les muntanyes. És una autèntica joia de la cultura popular que no et pots perdre!

Acompanya'm en aquest apassionant viatge per descobrir la fascinant història de les gegantes i dels gegants del Maresme, símbols que uneixen el territori i que transmeten l'alegria de viure en una festa major permanent. Som-hi!

Una abraçada,
La iaia

Les Gegantes i els Gegants

- p. 4 **Alella** – La Madrona i en Feliu
- p. 5 **Arenys de Mar** – Na Flor d'Alba i en Tallaferro
- p. 6 **Arenys de Munt** – La Remei i en Martí
- p. 7 **Argentona** – Els senyors de Burriac
- p. 8 **Cabrera de Mar** – L'Elionor de Sarriera i en Pere Joan Ferrer
- p. 9 **Cabrils** – L'Eulàlia i l'Esteve
- p. 10 **Caldes d'Estrac** – La Fàtima i en Busquets
- p. 11 **Calella** – La Minerva i en Quirze
- p. 12 **Canet de Mar** – L'Agnès de l'Aubó i en Guillem-Bernat de Montferrer
- p. 13 **Dosrius** – La Blanca dels Arquells i en Felip
- p. 14 **El Masnou** – L'Eulàlia Tallacolls i en Pere el Drapaire
- p. 15 **Malgrat de Mar** – La dama Eulàlia i en Bernat Estornell
- p. 16 **Mataró** – La família Robafaves i els Nans
- p. 19 **Montgat** – La Catalina i l'Emili
- p. 20 **Òrrius** – L'Andreu de ScéllecS
- p. 21 **Palafolls** – La Guiomar de Blanes i en Guillem III de Palafolls
- p. 22 **Pineda de Mar** – L'Ermessenda de Montsoriu i Guerau I Senyor de Cabrera
- p. 23 **Premià de Dalt** – La Bonadona i l'Altemir
- p. 24 **Premià de Mar** – La Ciseta i en Tòfol
- p. 25 **Sant Andreu Llavaneres** – La Minerva i en Jaume Lluï
- p. 26 **Sant Cebrià de Vallalta** – Capgrossos: la Pagesa i el Pagès
- p. 27 **Sant Iscle de Vallalta** – La Dona d'aigua i l'Iscler
- p. 28 **Sant Pol de Mar** – La Mercè de la Murtra i en Ben Hassad
- p. 29 **Sant Vicenç de Montalt** – La Margaridassa i el Bòbul
- p. 30 **Santa Susanna** – La Susanna i en Sidru
- p. 31 **Teià** – L'Elionor i en Pere Noguera
- p. 32 **Tiana** – La Novícia i el Cavaller
- p. 33 **Tordera** – La Roseta la carnissera i en Pere Botero
- p. 34 **Vilassar de Dalt** – La Maria i en Lluís
- p. 35 **Vilassar de Mar** – La Lucía i en Pigat

Alella

La Madrona

En Feliu

S'identifiquen amb la tradició vinícola d'Alella, representen dos pagesos vinyataires en un dia de festa. Es diuen Feliu i Madrona perquè porten els noms dels patrons d'Alella: Sant Feliu i Santa Madrona.

Calendari: es poden veure per Carnestoltes, Festa major de Sant Feliu (al voltant de l'1 d'agost) i per Festa Verema (segon cap de setmana de setembre), a més també en les diferents trobades que realitza la colla durant l'any.

Colla de Gegants Capgrossos i Grallers d'Alella

Més informació: <https://entitats.alella.cat/colladegegants>

Arenys de Mar

Na Flor d'Alba

 3,82 m

En Tallaferro

 3,85 m

Són la representació de l'antiga mítica monarquia catalana que acostumen a protagonitzar els contes populars. Els seus noms evocuen la cèlebre obra de Jacint Verdaguer: Canigó. Tot i que un escrit de 1955 diu que els noms provenen d'un antic conte que s'explicava als nens a l'hora de dinar.

A tall d'anècdota cal dir que aquesta parella tenen les faccions inspirades en dos actors famosos del cinema: Cornel Wilde per a ell i Joan Fontaine per a ella. Curiosament, a Premià de Mar, existeixen uns gegants idèntics a en Tallaferro i la Flor d'Alba, datats de 1977.

Altres gegants: en Roc i la Maria, l'Elm i la Carmeta, en Xavier i la Laia Cartulinus, en Zenon.

Calendari: per la festa major de Sant Zenon i pel vot de Vila de Sant Roc a l'agost.

Colla de Gegants d'Arenys de Mar

Més informació: <https://gegantsarenys.jimdofree.com/>

Arenys de Munt

La Remei

 3,50 m

En Martí

 3,50 m

La Remei és una puntaire d'ofici molt arrelat al poble durant el segle XX que actualment es continua desenvolupant com a activitat d'oci. El seu nom fa referència a la Verge del Remei, la patrona d'Arenys de Munt.

Ella és la dona d'en Martí i també va ser estrenada el 1986. L'any 2000 va ser escollida geganta pubilla del Maresme a la trobada comarcal celebrada a Teià.

En Martí és un pagès que cull cireres d'en Roca varietat típica del nostre poble, el seu nom fa referència al patró d'Arenys de Munt, es va estrenar a la primavera de 1986.

Altres gegants: en Tonet, la Martina i en Jalpí.

Calendari: principalment en els actes de Festa Major de Sant Martí al novembre i la festa petita del Remei a l'abril.

Colla de Geganters d'Arenys de Munt

Més informació:

<https://www.instagram.com/gegantersarenysdemunt/>

Argentona

Els Senyors de Burriac

 3,70 m

 3,70 m

Representen els senyors que, durant l'edat mitjana i des del Castell de Burriac (actualment al terme municipal de Cabrera), van governar bona part del que és l'actual comarca del Maresme.

Calendari: per les festes majors.

Colla de Gegants i Grallers d'Argentona

Més informació:

<http://webs.gegants.cat/maresme/03-les-nostres-colles/argentona/>

Cabrerera de Mar

L'Elionor de Sarriera

 3,80 m

En Pere Joan Ferrer

 3,90 m

En Pere Joan Ferrer va ser el Senyor de Burriac i Baró del Maresme. Es va casar amb Elionor de Sarriera. Militar i també escriptor, de la seva trajectòria com a governant també sabem que no va tenir gaire bona relació amb els seus súbdits. Pere Joan Ferrer, home de guerra i de lletres, d'ideals cavallerescos i accions ben discutibles, va arrodonir les malvestats que va cometre buscant en el refugi de l'escriptura el consol de la justificació. Vinculat indistriablement amb el Castell de Burriac que esguarda Cabrerera de Mar i el Maresme, ara la seva figura de tirà i home de lletres s'integra amb el poble amb el qual va entrar en conflicte, per obra i gràcia de la cultura popular.

Altres figures: en Tragèdia i la Comèdia, i en Màrius i l'Helena.

Calendari: Mona Gegant (Setmana Santa) i Festa Major de Sant Feliu. Tots dos ballen a les festes del poble i arreu, en nom del municipi.

La Colla Gegantera de Cabrerera de Mar és una de les comparses del Seguici festiu de Cabrerera de Mar.

Més informació: www.gaudeixcabrerera.com

Cabriils

L'Eulàlia

L'Esteve

Representen els cabrilencs d'inicis del segle XX. Ell és vinyataire i ella pagesa, oficis molt arrelats a Cabriils. Els seus noms provenen del primer home i dona inscrits al registre civil de l'Ajuntament de Cabriils, l'any 1871, després de la independència del municipi de Vilassar de Dalt.

Altres gegants: en Cristòfol i l'Elena (els gegants vells), els gegantons Maria i l'Oliver i el gegantonet Patufet.

Calendari: Festa Major de Santa Helena (2 de maig - cercavila d'inici de Festa Major // 1r diumenge de maig - Trobada)
Festa Major de Santa Helena (divendres més proper al 18 d'agost - La Troca, cercavila de Festa Major.

Geganters de Cabriils

Més informació: <https://www.cabriils.cat/patrimonis/>
Facebook @gegantersdecabriils / Instagram @gegants_cabriils
Twitter @gegantscabriils

Caldes d'Estrac

La Fàtima

 3,45 m

En Busquets

 3,50 m

L'adopció de la figura de Fàtima i Busquets com a gegants de Caldes respon a una llegenda que forma part de la història del municipi i que guarda relació amb les torres de guaita i els poders de les aigües termals caldenques. L'any 1981, Jordi Torrus crea una parella de gegants per al poble. La Fàtima representa una musulmana que anava a fer cures amb les aigües de Caldes. En Busquets, per altra banda és un cristià que vigilava en una de les torres de guaita properes a la població. Tot i ser ell cristià i ella musulmana, es van enamorar.

Per situar l'origen del nom dels gegants i del que representen, hauríem de traslladar-nos a l'edat mitjana, quan segons una antiga llegenda de Caldes, una princesa musulmana, la Fàtima, arribà a Caldes per guarir-se d'una malaltia incurable, i al mateix temps s'enamorà d'en Busquets, prohòm de la vila. Evidentment, la princesa va curar-se, es convertí al cristianisme i tots dos varen ser feliços.

A Caldes encara es poden veure la "Torre dels Encantats", la "Torre d'en Busquets", i l'olivera que es va plantar en aquesta darrera torre per celebrar tan gran esdeveniment, com a símbols vivents d'aquesta llegenda.

Altres figures: el Nano.

Calendari: Festa Major d'estiu: 8 setembre, i, per la Festa Major d'hivern per Santa Llúcia: 8 desembre.

Colla de Geganters de Caldes d'Estrac

Més informació:

<https://gegantcat.com/fitxa/gegants-de-caldes-destrac>

Calella

La Minerva

 3,77 m

En Quirze

 3,98 m

En Quirze i la Minerva fan 3,98 m i 3,77 m d'alçada respectivament i pesen al voltant dels 75 kg. Tenen el seu propi ball, anomenat el Ballet dels gegants de la ciutat de Calella. El Ballet té cançó (música i lletra) i coreografia pròpia.

En Quirze, representa un centurió romà vestit segons la concepció popular dels armats o manaies. Clarament el constructor (Jaume Farrerons) es va inspirar en el gegant d'Olot.

La Minerva representa la bella dama del gegant, la qual va ser inspirada, segons diuen, amb la filla de l'escultor d'aquesta (Sadurní Brunet).

Altres figures: la Llopa, en Bernat i l'Elisenda, en Bernat II i la Timbor de Fenollet i en Mastegamosques.

Calendari: per les festes majors.

Colla de Geganters/es i Grallers/es de Calella

Més informació: <http://gegantscalella.bloc.cat>

Canet de Mar

L'Agnès de l'Aubó

 3,95 m

En Guillem-Bernat de Monferrer

 3,80 m

L'Agnès de l'Aubó, donzella del Mas de l'Aubó de Canet i en Guillem-Bernat de Monferrer, cavaller Càtar, són els protagonistes de la llegenda de "El Salt de Rossi".

La llegenda explica com aquest cavaller salva a la donzella de les mans del senyor feudal i el poble de Canet, de la seva tirania. L'amor sorgeix entre ells i el poble els nomena "Senyors de la Vall".

Calendari: per la Festa Major, per la petita i per la Fira Modernista al setembre.

Geganters de Canet de Mar

Més informació:

Facebook (Geganters de Canet) i Instagram @gegantersdecanet

Dosrius

La Blanca
dels Arquells
 3,90 m

En Felip

 4,00 m

Els gegants originals foren creats l'any 1978 pel grup d'esplai El Rovelló, juntament amb un drac o Cuca i 10 capgrossos actualment desapareguts. S'estrenaren per la Festa Major d'Hivern o de Sant Llop l'1 de setembre del mateix any. Posteriorment, l'any 1982 es va construir la seva filla. Aquestes tres figures porten els noms de diferents bolets que creixen dins del terme de Dosrius en temporada. Tot i que inicialment estaven concebuts per ballar en les diferents festes majors del municipi, de mica en mica, anaren participant en cercaviles i ballades d'altres poblacions, sobretot a partir de l'any 1983, moment en què es va crear oficialment la Colla Gegantera de Dosrius. L'any 1990 es va construir la nova parella de gegants, els noms dels quals apareixien en un antic document referent a Dosrius, localitzat per l'Esteve Albert.

Altres figures: en Rovelló, la Pimpinella i la Rabassola.

Calendari: Festa Major de Dosrius, Sant Llop Aplec Corredor, Sant Marc i per la Festa Major d'hivern.

Colla Gegantera de Dosrius

Més informació: <https://www.dosrius.cat/>

El Masnou

L'Eulàlia Tallacolls

 3,20 m

En Pere El Drapaire

 3,45 m

La primera notícia que es té dels gegants data de l'any 1939. La veu popular diu que els gegants varen ésser regalats a la vila del Masnou per un drapaire, d'aquí el sobrenom del gegant. El nom de Pere se li donà en ser el nom del patró de la vila.

La tradició diu també, que el sobrenom de la geganta prové de la dona del drapaire que regalà els Gegants a la vila. Ella era modista especialitzada a tallar colls de punta, per això l'anomenaven "tallacolls". El nom és el de la patrona del poble, Eulàlia.

Altres figures: els gegants del Masnou formen una gran família juntament amb els capgrossos: el Català, el Negre, la Cubana, la Guapa, el Pagès, l'Algorrobo, el Moro, el Cuiner, el Gordo i com a última incorporació hi trobem la Rita.

Calendari: 29 de juny, Sant Pere en sortir de la Missa Solemne. Trobada de gegants el dissabte més proper al 29 de juny.

Gegants del Masnou

Més informació: <http://www.gegantsdelmasnou.com/>

Malgrat de Mar

La Dama Eulàlia

 3,65 m

En Bernat Estornell

 3,80 m

La Dama Eulàlia és l'esposa de Bernat Estornell. Porta un pergamí a la mà, per assenyalar la credencial del seu càrrec.

Bernat Estornell representa el primer batlle del municipi de Malgrat de Mar, nomenat pel senyor del Castell de Palafolls, l'any 1336. Du el bastó d'alcalde, que avui dia continua essent símbol d'autoritat.

La Dama Eulàlia és l'esposa de Bernat Estornell. Porta un pergamí a la mà, per assenyalar la credencial del seu càrrec.

Altres figures: na Rita, en Nicolau, l'Ernest, en Pilonet, Llangot i Pàmfila: capgrossos.

Calendari: Festa Major de Sant Nicolau (6 desembre) i Festa Major de Sant Roc (agost).

Colla de geganters i grallers de Malgrat de Mar

Més informació: <https://www.ajmalgrat.cat/>

Mataró

Família Robafaves i els Nans

La Geganta

En Robafaves

La Geganta 3,80 m i en Robafaves 4,35 m i, la seva filla Toneta i el seu marit, en Maneló, i els 18 Nans: el Bufó, el Pagès, la Bruixa, el Macer seriós, el Macer rieller, el Follet, l'Arlequí, el Xinès, la Mulata, el Comte, el Moro, en Carrau, la Vella Blava, la Vella Verda, en Patufet, en Jonàs, en Mataties i en Biada.

Breu història de la figura: els gegants de Mataró són dels anomenats històrics, perquè estan documentats des de fa segles. La primera nota escrita data de finals del segle XVII, concretament de l'any 1683, quan els gegants eren propietat de la Confraria de la Minerva, la qual els feia sortir per la celebració de Corpus. Amb la crònica que conservem de l'arribada de les monges Caputxines a Mataró l'any 1741 hi ha citada per primer cop la notícia d'una tercera figura, un gegantó. A finals d'aquest segle els gegants ja participaven a les processons del 27 de juliol, dedicades a les Santes.

En un relat detallat del Baró de Maldà de l'any 1799 trobem una descripció dels tres gegants, i esmenta el nom Manueló com a fill de la parella, un fet molt curiós i distintiu en el panorama geganter català.

A principis del segle XIX els gegants deixen de tenir presència a la ciutat, segurament a causa de diversos fets històrics. L'any 1851 es restableixen les figures, i aquesta vegada la parella té una filla. La Toneta és l'única gegantona a la

Mataró

Catalunya de l'època. És el començament dels gegants institucionals, a càrrec de l'Ajuntament, i participen en nombroses festes cíviques. L'any 1888 trobem documentat per primer cop el nom del nostre gegant, en Robafaves.

Al llarg de la segona meitat del segle XIX comencem a trobar mencions sobre la comparsa de Nans que sol acompanyar els Gegants (la primera referència és del programa oficial de la Festa Major de 1864, reproduït íntegrament a la publicació Pensament Marià de la Costa de Llevant del 26 de juliol de 1921). Cap a finals de segle els Nans són 6, i fins i tot són requerits per participar en festivitats de poblacions veïnes.

L'any 1922 els Nans passen a ser 9 amb la incorporació de dos macers i d'en Patufet, el qual arriba a Mataró en tren la tarda del 25 de juliol.

Després d'alguna reforma que no va agradar, l'any 1930 els Gegants prenen l'aspecte amb el que els coneixem actualment: en Robafaves té l'aparença de Jaume I, i la Geganta i la Toneta vesteixen en consonància. Cap a meitats del segle XX en Quirze Perich acompanya els gegants al so del flabiol i el tamborí, una sonoritat que també ha perviscut fins ara i n'és un factor singular dels nostres Gegants. El 27 de juliol de l'any 1950 hi ha un gran esdeveniment: el casament de la filla d'en Robafaves i la Geganta, la Toneta, amb en Maneló, fill dels gegants de Terrassa. Es recupera així la figura del gegantó que teníem documentat a Mataró des de feia un segle i mig. Pel que fa als Nans, durant els anys cinquanta pateixen canvis d'aparença i creixen en nombre fins a 13. Els portadors dels Nans ballaven quan rebien una moneda dels infants. La recaptació anava destinada als portadors dels Gegants i dels mateixos Nans.

Després venen uns anys de deixadesa i crisi, tant pel que fa a les figures com a la Festa Major en general. Amb l'arribada de la democràcia, i de la mà d'un grup de joves del Foment Mataroní, es promou la recuperació i renovació de la festa i la cultura popular a la ciutat, i amb el lema "Les Santes: fem-ne Festa Major" s'impulsen els actes del programa de la festa amb gran participació i implicació ciutadana. Entre els anys 1980 i 1984 es tornen a produir innovacions en l'aspecte i vestuari de les figures, i els Nans arriben a la quinzena amb la incorporació, l'any 1984, del Comte, en Carrau, el Pierrot i el Follet. Finalment s'incorporen a la comparsa en Jonàs i en Mataties, donats per la Sala Cabanyes amb motiu de la celebració del 75è aniversari de la representació d'Els Pastorets de Mataró, i en Biada, donació del setmanari Capgròs l'any 1998 commemorant el 150è aniversari de la primera línia de ferrocarril impulsada pel mataroní Miquel Biada.

Mataró

L'any 1984, es redacta el document de bases, criteris, protocol i reglaments que regeix el funcionament de la Família Robafaves.

Calendari: 24-29 de juliol per Les Santes – Sant Jordi – Sant Simó - festes dels barris de la ciutat, durant l'any.

*La Família Robafaves i els Nans.
Acompanyats pels Flabiolaires de la Família Robafaves.*

Més informació: <https://www.lessantes.cat/la-festa-1/el-seguici>

Montgat

La Catalina

 4 m

L'Emili

 4 m

Els gegants de Montgat s'allunyen una mica de les imatges convencionals. La Catalina representa la Lluna i va vestida amb un vestit en tons blaus i una gorgera de fils blancs. A la mà hi porta un mocador de puntes, regal de les puntaires del poble. L'Emili representa el Sol i, com a tal, va vestit amb colors càlids. El vestit és vermell amb detalls daurats i porta una casaca verda. La Catalina es va estrenar el 9 de setembre de 1991 i l'Emili, el 1992. Van ser construïts per Tomàs Atienza i Teresa Cussó.

Calendari: surten per la Festa Major de Sant Jordi i Festa Major de Sant Joan. La resta de l'any estan exposats a la biblioteca Tirant lo Blanc de Montgat.

Colla de Diables de Montgat

Més informació:

<https://patrimonicultural.diba.cat/element/gegants-de-montgat>

L'Andreu de ScéllecS

3,98 m

L'any 1981 hi va haver a Òrrius una parella de gegants (en Morro Negre i l'Aquença). Després d'una curta vida pública varen caure en l'oblit i les figures es van malmetre.

A mitjans de 2012, l'entitat Amics del Pessebre Vivent d'Òrrius va rebre en dipòsit una part del cos d'aquests antics gegants. Malauradament estaven massa destrossats.

L'octubre de 2012, va sorgir el somni de recuperar un nou gegant pel poble, però amb la limitada capacitat econòmica, les condicions per començar eren escasses, simples i humils, però carregades d'il·lusió: els materials necessaris es podien comprar amb les aportacions dels Amics del Pessebre i possibles campanyes de col·laboració externes, però la mà d'obra havia de sortir de l'ajut desinteressat de les orrienques i orriencs.

I així, amb la col·laboració de totes i tots els veïns i les veïnes es va construir el gegant, el nom del qual es va escollir per votació popular. El nom, Andreu, va ser escollit per l'església parroquial de Sant Andreu i, ScéllecS és un palíndrom que prové del nom CéllecS que és la carena muntanyosa que envolta al poble.

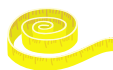
El vestit, els detalls ornamentals, la música del ball, la seva coreografia, també varen ser creacions dels mateixos orriencs, que fins a un total de més de 50 persones varen col·laborar d'una manera altruista, fins que l'agost de 2013 l'Andreu de ScéllecS va arribar caminant des del mig del bosc durant la Festa Major d'estiu.

Calendari: les Festes Majors d'estiu i d'hivern, el Carnestoltes, la Diada de Sant Jordi, i la Festa de la Gent Gran.

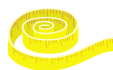
Colla Gegantera d'Òrrius

Més informació: www.orrius.cat

Palafolls

Senyors del Castell:
La Guiomar de Blanes

3,40 m

En Guillem III
de Palafolls

3,48 m

Els nostres gegants són en Guillem III de Palafolls i Guiomar de Blanes, senyors del Castell i Terme de Palafolls entre els anys 1365 i 1381.

La Guiomar era la filla de Ramon de Blanes, senyor del castell i vila de Blanes.

En Guillem, va ser l'últim membre de la família Palafolls que va representar la senyoria del Terme. El Guillem va vendre el castell i terme, amb tots els seus drets, al rei Pere III, dit el Cerimoniós, a canvi que el rei li vengués el castell d'Ariza a l'Aragó amb els seus dominis, pel preu de 30.000 lliures barcelonines, i aquest el va revendre a Bernat IV de Cabrera. Per aquest fet el nostre gegant porta un sarró ple de les lliures que va cobrar de la venda.

Calendari: Primer dissabte de setembre, a la Trobada de Gegants de Palafolls. Ofici solemne, 8 de setembre, Dia de les Verges Trobades i Festa Major de Palafolls.

Colla Gegantera de Palafolls

Més informació: <http://webs.gegants.cat/palafolls/>

Pineda de Mar

L'Ermessenda
de Montsoriu
 3,45 m
En Guerau I,
Senyor de Cabrera
 3,55 m

L'any 1986, Pineda de Mar va adquirir els seus gegants, Ermessenda i Guerau I, que van fer la primera cercavila el 31 d'agost, coincidint amb la Festa Major de Sant Joan Baptista. Els Gegants de Pineda van néixer per iniciativa d'un grup de pinedencs que volien fomentar l'art i la cultura popular, i també la història local.

Ambdues figures representen una parella medieval: Guerau I, senyor de Cabrera, i Ermessenda de Montsoriu, vescomptesa de Girona, que van viure durant el segle XII i van ser senyors del territori que anava des del comtat de Girona fins a la riera de Caldes. L'any 1113 varen prendre possessió de la baronia de Montpalau i del seu castell. Aquesta baronia, comprenia les parròquies d'Arenys, Sant Iscle, Sant Cebrià, Hortsavinyà, Vallmanya, Sant Pere de Riu i indiscutiblement la vila de Pineda.

Altres figures: els gegantons Pinet, Raquel i Dauna (una dona d'aigua).

Calendari: Sant Joan i per la Festa Major de Pineda (el darrer dissabte del mes d'agost).

Colla de Geganters i Grallers de Pineda

Més informació: www.gegantsdepineda.cat

Premià de Dalt

La Bonadona

L'Altemir

Representen dos dels quatre germans que van viure al segle X al castell que hi havia on ara hi ha el cementiri. La llegenda diu que els vilatans de Premià de Dalt es van deslliurar dels pirates gràcies a aquestes carcasses, amb les quals es van fer passar per gegants, espantant els assaltants.

Quan es varen estrenar l'Altemir i la Bonadona, el constructor Jordi Grau va deixar a la colla en Boina, el gegantet del seu taller. La simpatia de la figura va fer que ràpidament la colla se'l sentís seu. Actualment, la simpatia de la figura s'interpreta com una al·legoria del poble de Premià de Dalt. El seu nom, en honor al patró, fa d'aquesta figura el símbol de la unió de tots els premianencs i les premianenques.

Altres figures: en Pere.

Calendari: Nit de Reis, Sant Jordi, Diada de la Cisa, Festa Major i Diada Nacional.

Geganters de Premià de Dalt

Més informació: [Instagram @gegantsdepremia](#)

Premià de Mar

La Ciseta

 3,57 m

En Tòfol

 3,57 m

Estrenats el 1977, obra de Domènec Umbert del Taller Ingenio de Barcelona. A la Festa Major de Premià de Mar (Festa dels Pirates i Premianencs), tenen un ball solemne que es balla després de l'Ofici de Sant Cristòfol, el 10 de juliol al migdia, a la plaça de l'Ajuntament. Al Festival Rebombori, el primer cap de setmana de juny.

Al juliol, a la Festa dels Pirates i Premianencs, Festa Major de Premià. Té un ball propi, el ball de l'Omar representat al Festival Rebombori, el primer cap de setmana de juny.

Altres figures: L'Omar i la Yumara, en Martí i l'Ester.

Calendari: a la Festa Major de Premià de Mar (Festa dels Pirates i Premianencs), tenen un ball solemne que es balla després de l'Ofici de Sant Cristòfol, el 10 de juliol al migdia, a la plaça de l'Ajuntament. Al Festival Rebombori, el primer cap de setmana de juny.

Associació Geganteres i Grallers Gegants Premià de Mar (De Bòlit!)

Més informació: <http://www.debolit.org/gegants.html>

Sant Andreu de Llavaneres

La Minerva

 3,50 m

En Jaume Lull

 3,70 m

Representen els senyors del poble que el van alliberar de la tirania dels senyors de Burriac.

Calendari: per les festes majors.

Geganters I Grallers de Sant Andreu de Llavaneres

Més informació: www.elcasaldellavaneres.cat

Sant Cebrià de Vallalta

La Pagesa

El Pagès

Sant Cebrià és un poble petit sense colla gegantera. Tot i que el nostre desig seria tenir gegants, de moment tenim uns capgrossos que ens acompanyen a les festes més importants de la nostra petita població.

La Pagesa que recorda la tradició de les maduixes i les vinyes .
El Pagès que rememora la tradició del xampinyó.

Altres figures: l'Àvia Quimeta, en Cebrià, la Serp de Can Coris.

Calendari: festes principals.

Ajuntament de Sant Cebrià de Vallalta

Més informació: www.stcebria.net

Sant Iscle de Vallalta

La Dona d'aigua

 2,90 m

L'Iscle

 2,90 m

Els nostres gegants són l'Iscle i la Dona d'aigua i estan inspirats en la llegenda de Dones d'aigua.

Calendari: per la Festa Major de Sant Iscle de Vallalta (que se celebra el cap de setmana més proper a l'1 d'agost).

Associació de Geganters de Sant Iscle

Més informació: www.santiscle.cat o a <https://patrimonicultural.diba.cat/element/gegants-de-sant-iscle-de-vallalta>

Sant Pol de Mar

La Mercè de la Murtra

 3,40 m

En Ben Hassad

 3,70 m

Construïts per Manel Caserres (Solsona), la seva presentació fou el 24 de juliol del 1985. Representen els personatges d'una llegenda de l'antiga Vall de la Murtra. La Mercè, després de ser segrestada pels moriscos, als 5 anys, va viure una experiència insòlita que va propiciar que s'acabés casant amb Déu. Quan la Mercè va retornar a casa seva ja havien passat uns anys i ja s'havia fet gran i molt bonica. Diu la llegenda que un moro que vivia per allà la festejava.

I sembla que, tot i la negativa de la Mercè, ell continuava fins al punt que en una festa celebrada al Castell de Santa Florentina (a Canet de Mar) la va obsequiar amb una almorratxa, que si ella l'acceptava seria un símbol que es casarien. La Mercè la va agafar i, per sorpresa de tots, la va llançar contra el terra la va trencar en mil trossets.

Ben Hassad, avergonyit i destrossat, va marxar cap al Marroc i abandonà totes les seves riqueses. D'aquí ve, també, la coneguda "Dansa d'Almorratxes". Una coreografia en la qual la geganta li agafa l'almorratxa al gegant i la tira per terra i la trenca en trossets. Diuen que la bona sort et vindrà si n'agafes un tros.

Calendari: Durant la Festa d'hivern, per Sant Pau (el 25 de gener i entorn) i durant la Festa Major, per Sant Jaume (el 25 de juliol i voltants).

Colla de Geganters de Sant Pol de Mar

Més informació: gegantersdesantpol@gmail.com

Sant Vicenç de Montalt

La Margaridassa

 3,45 m

La Margaridassa porta el vestit i el coixí típic de les puntaires, que tanta tradició han tingut en el nostre poble al qual, amb les seves puntes, han donat a conèixer fins a llocs molt llunyans.

El Bòbul

 3,35 m

El Bòbul porta els vestits típics dels menestrals de principi del segle XIX, i que tenen el seu origen en els Comtats de Barcelona.

Els acompanya el gegantó que representa en Toni Sors, el santvicentí que, juntament amb el Carles Vallès, l'Òscar Cadiach, i tres xerpes, formaven part de la segona expedició que intentava fer el cim de l'Everest. Ho aconseguen el 28 d'agost de 1985, i així van ser els primers catalans que ho assolien, motiu d'orgull per als santvicentins i per a tot Catalunya.

Altres figures: els capgrossos de l'Avi Pera, La Minyona, El Majordom, l'Avi Pagès, l'Avi Mariner, El Dimoni, El Pinxo, El Boig i una màscara Waghhi.

Calendari: e per la Festa Major de Sant Vicenç (22 de gener), la Festa Major d'estiu (15 d'agost) i la Trobada de Gegants anual.

Colla Gegantera de Sant Vicenç de Montalt

Més informació: <https://collageganteradesvmtalt.wordpress.com/> o a www.svmtalt.cat

Santa Susanna

La Susanna

 3,37 m

En Sidru

 3,48m

En “Sidru” vivia i treballava a bosc. Era un noi alt, i ben plantat, fort i valent, a qui no l’espantava la feina. S’aixecava cada dia a trenc d’alba, per fer llenya i carbó a bosc. Però li va arribar aquella edat en què sospirava per trobar una noia. Així que en “Sidru”, un matí d’agost, es va posar el seu vestit més nou i va baixar fins al poble, que hi feien festa gran.

De seguit va veure la Susanna, la pubilla d’un mas del pla, envoltat de camps que la seva família treballaven des de feia moltes generacions, alta, ben plantada com ell, i amb un somriure i una cabellera rossa que li van fer saltar el cor. A l’ofici va seure al seu costat, li va oferir ballar amb ell la primera sardana, i al ball de tarda ja no es varen separar ni un moment.

Al cap d’un any es varen casar i va haver-hi un gran convit al mas del pla. La seva llar es va omplir ben aviat de mainada fent-lo viu, alegre, i lloc de reunió de molts parents i amics.

Altres figures: la Gracieta.

Calendari: Festa del Carnestoltes (dissabte, febrer o març, varia cada any), Festa de Sant Isidre (diumenge proper al 15 de maig, varia cada any), Festa Major de Santa Susanna (dissabte, agost, varia cada any) i La Marató de TV3 (diumenge, desembre, varia cada any).

© J. Miquel Ollé

Colla de Geganters i Grallers – Esbart Dansaire de Santa Susanna

Més informació: webs.gegants.cat/santasusanna

Teià

L'Elionor

 3,33 m

En Pere Noguera

 3,44 m

En Pere Noguera, era un pagès del segle XVI, que vivia a Can Pujades (seu actual del Club de Tennis Barcelona- Teià). L'Elionor de Noguera, reencarnada per la geganta, representa l'esposa de Pere Noguera.

Diu la llegenda, que en Pere Noguera va ser el responsable de la tasca, que va fer que Teià entrés directament a l'Edat Moderna, juntament amb set teianencs més, van anar a la cort de Salamanca, per aconseguir que el Rei Ferran II el Catòlic, els hi donés els privilegis de Teià, fets que esdevingueren l'any 1505, fent que la vila quedés establerta com a Entitat Municipal. En Pere Noguera, gràcies a aquest fet, es convertí en el primer batlle de Teià.

L'any 1986, s'encarregà al Taller d'Escultura Casserras, la construcció de les dues figures gegantines, i es van estrenar i batejar el dia 9 de novembre, sent padrins les colles geganteres i veïnes d'Alella i del Masnou.

Calendari: per les festes majors.

Colla Gegantera de Teià

Més informació: <https://www.facebook.com/gegants.deteia>

Tiana

La Novícia

 3,50 m

El Cavaller

 3,70 m

Els gegants s'inspiren en la llegenda de l'Arbre dels Nassos, situat al terme de Tiana. S'explica que l'edifici de la Conreria (a prop de la Cartoixa de Montalegre), abans de servir de granja i graner per als monjos cartoixans, havia estat convent de monges.

Un noble cavaller s'enamorà perdudament d'una d'elles, i la monja, conscient d'aquest fet, decidí acabar amb la situació tallant-se el nas amb una daga davant mateix del cavaller. Just en aquell indret, segons la tradició popular, hi va néixer un arbre d'estranyes amb flors enceses com el foc i que s'assemblen a un nas. I diuen que aquest arbre encara existeix a prop de la Conreria. Any d'estrena 1998.

Calendari: per les festes majors.

Colla Gegantera de Tiana

Més informació: www.tiana.cat

Tordera

La Roseta la carnissera

 3,80 m

En Pere Botero

 3,85 m

La Roseta vol representar la Roseta de Can Roberto, una carnissera molt popular del principi segle XX; amb ella es fa homenatge a totes les dones emprenedores que van començar a incorporar-se al món laboral.

En Pere Botero representa un personatge llegendari nat a finals del segle XVI. Segons diu la llegenda era un pagès a qui es va acusar de no haver retornat l'import d'un préstec, que ell ja havia cancel·lat. El notari d'Hostalric li havia fet el document corresponent ja feia uns anys, però es va morir i, en Pere Botero, en no poder demostrar que havia pagat, va anar a veure uns familiars a Maçanet, per si el podien ajudar. Pel camí va trobar el dimoni, que el va portar a l'infern, on va trobar el notari amb altres persones importants de l'època. El notari li va indicar on havia amagat el document de cancel·lació. Amb el vistiplau del dimoni va tornar a Tordera i va anar al lloc que li havia indicat el notari i, en trobar el document, va poder demostrar la seva innocència.

Altres figures: en Bartomeu.

Calendari: Festa de Sant Ponç, Festa Major de Tordera i la Trobada de gegants de Tordera.

Colla de geganters i grallers de Tordera

Més informació: [Instagram @gegantstordera](#)

Vilassar de Dalt

La Maria

 3,80 m

En Lluís

 3,80 m

En Lluís i la Maria van ser comprats per Lluís Vallet per obsequiar a la seva dona, Maria Armengol, amb motiu del seu sant, el 15 d'agost de 1912. Aquests gegants participaven a les festes familiars i del barri de Sant Gervasi i la Bonanova de Barcelona, fins que a partir de 1919 van anar traient el cap a Vilassar, població on la família vallet - Armengol tenia la seva residència d'estiu. El 1923 van participar activament en la celebració dels 300 anys de l'arribada de les Relíquies dels Sants Màrtirs de Vilassar i, a poc a poc, van anar participant a les festes de Corpus i l'Apostolat, fins a la Guerra Civil, que van ser amagats. El 1969 van tornar a sortir al carrer i des de llavors no han parat de ballar pels carrers i places tot i tenir 110 anys!

Altres figures: la Geniça i en Pere Màrtir, el Casimir i la Montserrat i en Rafael Guastavino.

Calendari: Festa Major dels Sants Màrtirs, del 28 d'abril a l'1 de maig de cada any. En especial l'1 de maig, data de celebració de la Trobada de Gegants de Vilassar. Festa Major dels Sants Genís, els dies 24 i 25 d'agost de cada any. Els gegants de Vilassar tenen la seva pròpia Trobada de Gegants, l'1 de maig de cada any, però un dels moments més especials és quan ballen a l'església, el 28 d'abril al vespre, cada any, per celebrar l'Obertura de les Relíquies dels Sants Màrtirs. És l'únic moment de l'any que ballen aquesta dansa.

Colla de Geganters de Vilassar de Dalt

Més informació: [Instagram @GegantsVilassar](#)

Vilassar de Mar

La Lucía

 3,85 m

En Pigat

 4 m

Ell és el senyor Pere Mas i Roig, un capità mariner vilassarenc, que representa un viu exponent del tràfic de mercaderies entre Catalunya i les Amèriques. En un dels seus viatges, es va enamorar de la Lucía, una cubana, filla d'un virrei. A causa de la no aprovació d'aquest amor per part del virrei, van marxar tots dos d'amagat cap a Vilassar amb el veler d'en Pigat.

El nom de la gegantona prové d'un dels cinc màrtirs de la vila. Representa una jove noia que vivia a la zona de cultius de plantació.

Altres figures: l'Espaciosa.

Calendari: La setmana del 23 al 27 de juny per la Festa Major de Sant Joan de Vilassar de Mar.

Gegants de Vilassar de Mar

Més informació: www.aval.cat

Edita:

Costa del Maresme
CONSORCI DE PROMOCIÓ TURÍSTICA

costa de barcelona
maresme

BIOSPHERE
Sustainable
Committed

BCN+ Costa
Barcelona

BCN+ Barcelona
és molt més

Diputació
Barcelona

www.turismemaresme.cat

@costabcnmaresme @laiaiamaresme

Agraïments:

Ajuntaments del Maresme
Colles Geganteres del Maresme

#laiaiadelmaresme

#turismemaresme